

Ecz. Abdullah Caner GÜVEN

BİR ECZACININ GÜNLÜĞÜ

Yine sabah oldu!
Eczaneyi açtık!
"Ya nasip"
deyip beklemeye
koyulduk nasibimizi!

İçeriye elinde reçetesi ile bir teyze girdi. 02/10/2006 tarihinde yazılan reçetenin tarihi 02/09/2006!!! Geri gönderdik teyzeyi. Dışarıda sonbaharın ilk serin esintileri... Teyzem ertesi gün geldi elinde reçete ile, düzeltme yapılmış! Kaşe basılmış, imza atılmış... Tarih bu kez 03/09/2006! Ve bu kez serin esintinin peşinden gelen sağanak yağmur var dışarıda! Teyze perişan, ben perişan... Güler misin, ağlar mısın?

Bir abla geldi sonra! Devlet memuru! Majezik yazılmış reçetesine; 4x1 10 günlük doz, 2 kutu! Ah be abla! Ödenmez ki! Hem ayakta tedavi 7 gün, hem böyle bir doz yok! Malum Ramazan! Miden 4x1'e müsaade etse bile (eğer oruçlu isen) din müsaade etmez! Ama gel de bunu anlat! "Devlet neden ödemiyormuş?" ... Ah be abla, ah! Devlet evimizde ilaç stokladığımız için gün be gün BUT yayınyor ya zaten! Bu kadar para harcıyıp otomasyona geçti ya zaten!...

Muhasebeci aramıştı birkaç gün önce! "Peşin vergi!" İy de ben daha o kestiğim faturaların bedelini tahsil etmedim ki! Ama olsun! Kâğıt üzerinde kâr etmişim! Vergisini de ödemekle mükellefim! Çünkü ben resmî mükellefim! Ben kâğıt üzerinde nice esnaftan kat be kat fazla kazanan (!) mükellefim! Ben bu vergiyi ödemekle mükellefim!

Borç verdiğimiz ilaçların notunu tuttuğum defteri açıyorum! Bir sayfa çekiyor dikkatimi! Tam 1 yıl geçmiş ilaçların alınışından bu yana! Arıyoruz utana sıkıla! "Kaçtık mı?!" diyor karşı taraf; haklı adam! Hele bir kaçsın da, o zaman ararız değil mi? Rahatsız etmeye ne hakkımız var ki? Gören de üzerinden bir asır geçti sanır! Acaba aynısını çeklerimin ödeneceği gün bankaya söylesem aynı anlayışla karşılarlar mı? Yoksa onlar da benim içimden söylediklerimi mi söyler bana? Ne de olsa biz eczacılar ilacı ya bedava alıyoruz ya da gübresiz, ışiksiz, susuz ve emeksiz ürün veren tarlalarımızdan topluyoruz! Üstelik borcunu hatırlattıklarımız tarafından bir daha alışveriş yapmamakla tehdit edilmiyor muyuz? Hele bazıları "Yazdırın işte canım! Beni ne arıyorsunuz!" demiyor mu? Aynı tarladan arada sırada karne, kaşe, doktor v.s de hasat ediyoruz ya... İşte o an benim bittiğim andır!

Tamim yayınlanmış! Yedi günlük doz, bir kutu! Haksızlar mı? Haklılar, hem de sonuna kadar! Orijinal moleküle muadil çıkaran çıkarana... Adam sitolopram üretiyor, 1 ay sonra 10 tane muadil! İzomerini üretiyor, essitolaopram! 10 gün sonra 10 muadil daha! Bir ara tablet sayılarıyla oynamaya başladılar hani... 14 tablet, 15 tablet, 20 tablet! Hani hizmetlerini almasalar belki de 30 tabletlik sefuroksim aksetil tabletleri verilecekti piyasaya! Amaç basit! Bu formlara da muadil çıkana kadar pazarda hak ettiği yeri almak! Ama üretmek yerine kopyalamakta Çin ile yarışa

girmişiz bir kere... E devlet baba ne yapsın? Baş edilir mi bu tablet anaforları ile?!...

Bir de ithal grubumuz var! Onlara kim-senin gücü yetmez! Düne kadar muadilsizken sabit kâr ile, kısa vade ile satışı yapılan ürünler iki tane muadili çıkınca verdi iskontoğu (Bize değil ha! Kamuya!), verdi vadeyi, verdi MF'yi! Madem verebiliyordun, bu kadar zaman utanmadın mı bizi sömürmeye? Akıldan hiç gitmez ürünler sistem antibiyotiğinden sorumlu bir ürün yöneticisinin sözleri! "Düne kadar piyasanın kabadayısıydık; ta ki en ucuz muadil işi çıkana kadar! Zamanında 30 gün vadeyle verirdik x'i, şimdi 4+1 MF, üstelik 90 gün vade!" Vay beeee! Karşısındaki eczacı değil sanki! Utanmazlığa bak!

Zamanında 10 lira etiket fiyatı biçtiği ilacı Avrupa ile fiyat uyumu politikasından sonra 5 liraya çekenlere ne demeli? Eğer bugün önerilen fiyatı, üstelik de kamu iskontosu ile, kabul ediyorsan, demek ki zarar da etmiyorsun! Peki bu kadar zaman bu devlete nasıl bu fiyata sattın? Ama gelin görün ki bu soru bugün firmalara değil, eczacılara soruluyor! Sorarım şimdi tüm meslektaşlarıma; "Yeni fiyat politikası ile en büyük zarara aslında kim uğradı?"...

Yıllar sonra bir zam geldi. O da parça parça! İlk defa eski fiyatlı ürün alacağız! Bakın şimdi olacaklara! Hiç akla mantığa sığıyor mu?... Ayın 29'u! Hasta elinde büyüme hormonu reçetesi ile geldi. Bu ilaçlar da bir alem! Hasta bilgisi vereceksin, sipariş edeceksin ki gelsin! İlaçlar geldi! Ayın 3'ünde! Aman Ya Rabb! Üzerinde yeni fiyat! Hem de sürsarj! Bu ne sürat? Bu ne aç gözlülük! Şimdi ben o yüzde beşi istemekle aç gözlüyüm de, o sürsarji yapan tok gözlü mü? Üstelik yüzde beşten geçtim! Kâr da edemiyorum, kanun açık! Reçete tarihindeki fiyat esas alınır! Akıl alıyor mu şimdi bu işi? Kurumdan alacağım fatura altı aynı! Nasıl oldu bu?...

E bu kadar söylendik. Biraz da BUT'a söylenmek lazım! BUT'un bu hale gelmesinin nedeninin ilaç sarfiyatını önlemek olduğunu hepimiz biliyoruz! Reel ya da değil!... Bu bizi aşar! Ama devletin canı bu ilaç masrafından ne kadar yanmış ki basit bir proton inhibitörüne "2 ay süreyle kullanılan diğer proton pompası inhibitörlerine yeterli cevap alınmadığının, endoskopi raporu ile beraber belgelendiği sağlık kurulu raporuna istinaden ödenir" hükmü getiriyor! T değeri muhakkak raporda da yazacak! Madem öyle, ekte sintigrafi sonucu neden isteniyor? Romatoid Artritli hastaya leflunomid raporu verilmiş ama ilacı sadece ilgili uzman hekimler reçete edebilir! O zaman neden rapora süre yazıyoruz ki; hastanın aniden iyileşme olasılığı olduğu için mi yazamıyor ilgili olmayan uzman hekimler?! Hipertansiyon raporu 2 yıldan fazla olmaz! Peki siz ömr-ü hayatınızda ilaçtan bağımsız bir yaşam sürebilecek derecede iyileşmeyi başarmış bir tansiyon hastası gördünüz mü? Bunda yüzde alınmadığı için gittiği taşra eczanesinden ilacını aldıktan sonra giden hastanın reçetesine MF'si bol ilaçtan ikiser üçer ekleten soyguncuların ve hatta neden yüzde alınmadığının, hatta üste hediye verildiğinin muhasebesini yapmaktan üşenen hastanın; bu ilaç nasıl olsa eritilir diye eczaneye ilacı stoklatanın; ilacı bile bile reçete edenin hiç mi suçu yok!?

Bütün suç eczacının mı? Biz bu kadar mı sahipsiziz?!

Bu kadar mı? Hayır... Hasta kanser! Doktor uzman! Bir bildiği var ki, elinde litaretürü var ki yazmış ilacı! Biz de sonuçta hata yapabilen insanız! Endikasyonu var mı diye bakmadan vermişiz! Taaak! Kesinti! Bu endikasyonda kullanılmaz. Bu işte doktor tedavisini uyguladığı ve hastasını sağlığına kavuşturduğu için memnun, hasta da tabii; firma memnun, ilacı satılmış; mümessil memnun, kotası dolmuş; depo memnun, cirosu artmış! Ben memnun değilim! Param gitti! Yetim evlat sendromu bu işte! Ağlarsa anam ağlar, gayrısı yalan ağlar...

Haa! Bir de teşhismania var tabii! İlaçlar endikasyonunda kullanılır ilkesi! Son icat!... Biz de karşı değiliz buna! Ama yazan olsa... Sarıkamış organizasyonunda Sn. Ecz. Hülya Özdemir bu teşhis muamması ile ilgili güzel bir örnek verdi! "Sinüzit olan hastaya hekim bir antibiyotik, bir analjezik-antienflamatuar ve bir dekonjestanın yanısıra bir de kortizonlu pomad yazmış olsun! Bu pomad kesilir, çünkü sinüzit ile alakası yok!" Peki, tamam! Hekim ilgili teşhisi yazmayı unutmuş olamaz mı? Hekim unutmadıysa eğer bunda eczacının ne suçu var! Hastaya sinüzit iken "Al bu kortizonlu pomadı sür!" diyen eczacı mı ki bedelini de eczacı ödüyor! Üstelik göz ardı edilen bir durum daha var! Ben fark etsem eksik olduğunu ve hasta ısrarla reçetenin

doğru olduğunu iddia etse, gitse daha çok yeni bir eczacı kardeşimizden ilacını alsa, o kardeşimizin ocağını batırsa... Değil mi? Has-ta almayı kafaya koyduktan sonra o teşhis oraya yazdırılır, ya da yazılmadan dalgalığından istifade edilen bir yerden alınır! Ama kesinti yine eczacıdan!... Niye; bir kere enseden yakalanmışız ya!

Topluma eczacı kadar faydalı başka kim var ki!? Cebimizden her ay milyarlarca liralık bedava ilaç dağıtıyoruz ve ağlamıyoruz! İnsanlar bizim bu rahatlığımızı görünce "Demek ne kadar kazanıyorlar ki 5 milyar kesintisine rağmen halâ ayakta!" diyorlar!

Kârımız, ciromuz dillerde! Bir zamanlar "1'e 3 kazandırmayan konfeksiyon zarar ettirir!" sözünün sıkça duyulduğu yurdumuzda, birkaç ürünündeki büyük MF'leri saymazsak, başka hangi esnaf 1500 YTL'lik üründen sadece 15 YTL kâr ettiği halde dillerdedir? Ama garibanız bir kere! Bazı şeyler para ile olmuyor! Saygınlık, masaya yumruğu vurma gücü, hakkını arama ve birbirine sahip çıkma güdüsü maalesef en zengin birlik olma kavramı ile aynı düzlemde değil her zaman!

Bir de muadil meselesi var tabii ki? Aman ha, benzer verme! Niye? Ben o diplomayı ahırda mı aldım? Veririm! Elbette yazılan ilacı almak hastanın en doğal hakkı, bu tartışılmaz! Ama "Bu verdiğin ilaç yanlış, başka!" vs gibi ifadeler hiç hoş değil! Üstelik buna bazı hekimlerin, hastanın bize naklettiği kadarı ile, "Sana yanlış ilaç vermişler!" demeleri; hastaların mide kanaması geçirmeleri (Normalde mideyi kanatmayan ama muadil verildiği zaman mideyi kanatan ilaçlar var ya, onlardan!), vs vs... Üstelik düne kadar Cyclo-dole yerine Oksikam veren eczacının sözleşmesini fesheden sistem bugün eczacıyı bunu yapmaya zorluyor!

Şimdi yeni moda bir eczacı bulup, eczane açmak! Kısa yoldan köseyi dönmek! Bunun bu kadar basit olduğunu sanıp, arkadaşlarımdan diplomasını kiraya verecek durumda olan olup olmadığını soran bir akli evveli eczaneme davet ettim! Şimdi otur ve izle dedim! Hasta geldi! Biraz prosedürle boğuştuk, eksikleri hallettik! Atorvastatinin ödeme koşulunun mantığı ile ilgili bir beyin fırtınası estirdik hasta ile karşılıklı. Sonra oturduk bilgisayarın başına! Tabii sistem çalışmıyor! Sinirler geriliyor. O sırada depodan ilacını istediğimiz hasta aradan sadece 5 dakika geçtiği halde ilacının neden geç kaldığını sorup eczanede toplu bir isyan girişimi başlatmaya çalışıyor. Kusura bakma amca, diyorum! Depo elemanlarının jet yakıtı bitmiş! Bugün uçarak değil, koşarak geliyorlar! Böylece isyanı da bastırdık! Ardından yüzde için pazarlık eden hastaya cebindeki sigara paketini gösterip "Bunun için de pazarlık ettin mi?" diye sorduk! "O Tekel, devlet ne derse o!" diyor. İyi de güzel ağabeyim, ilacın fiyatını Fenerbahçeli Tun-

cay ya da Reha Muhtar değil, devlet belirliyor! "Bırakın canım, siz ona kafanıza göre fiyat vuruyorsunuz!" diyen hastaya saldırmak geliyor içimden ama... Bu cehaletin suçlusu o değil ki! Bir yandan da öğlünün aşısını fatura altına satmamız için manevra yapan teyzeye boğuşuyorum! Akli taş devrine gitmiş! Kârsız al, kârsız at! 3 midye ver, sana 2 avuç buğday vereyim! O sırada kurumdan bir telefon geliyor! Aslı gibidir mührünü yapan ve imzalayan kişi isim kaşesini vurmamış! 5 ay aradan sonra ödenek çıkmış ya! Yaptırın aşısını 5 aydır neredeydi bu evrak? Hemen bir eleman koşturuyor hallediyor. Bankadan ekstre alıyoruz! Kimin ne yatırdığı belli değil! Yüzdeler zaten hayır hasenat! Kesildi mi kesilmedi mi bilen yok! Sonra akşam oluyor, hem de ay sonu! Sabaha kadar fatura kes, dur! Bir tane reçete için 16 sayfa evrak, bir zarf, 14 kaşe, 15 imzanın gerekli olduğunu görünce korsan CD işine girmeye karar verdi bizim akli evvel!

Hani geçenlerde bir ilân vardı odamızın web sayfasında: "Eczanelerde, denetimlerde bulundurulması zorunlu Farmakope!" diye! Güzel hizmet; ben daha önce Farmakope bulmanın ne kadar zor olduğunu görmüştüm öğrenci iken. Tabii ki maksat eczacının denetim mağduriyetini gidermek! Yalnız merak ediyorum, içimizde Farmakope kullanan var mı? Ya da denetime gelenler Farmakope'yi açıp bakıyorlar mı? Bendeki Farmakope'nin yazar kısmında kendi adım yazıp yazmadığı ne malûm? Belki gazete sayfalarının ciltle kaplanmış halidir! Tabii ki bu işin mizahî yanı! Ama şu da var ki senede 10 kere bütçe uygulama talimatı değişen bir memlekette eczacılık ile alakalı kanunların benden bile yaşlı olması son derece üzücüdür! Ve hâlâ zil zorunluluğu olması!...

Aslında yazmak istediklerim çok fazlaydı! Ama yıllardır bu zulme, evet zulme, katlanan; mesleki tecrübesi benim yaşımdan bile fazla olan; bu işi her yönü ile bir yaşam felsefesi olarak kanıksamış; sadece mesleği ile değil, insanlığı ile, yetileri ve yetenekleri ile, kişiliği ile toplumda saygın bir yere gelmiş bu kadar ağabeyimiz, ablamız varken; ve bu yüklerimiz bunun onda biri kadar bile haykırılmıyorken bu zulmü, ben hicap ediyorum bu yazdıklarımın, bağırımdan, çağırımdan...

Devlet Babama Kabil-i rüçü olmamak üzere, her türlü hakkımdan feragat ettiğimi bile bile, kolay yoldan para kazanmak yolları mevcut olduğu halde, bu mesleği, bu hali ile ve kendi rızamla yapıyorum; bedeline de ödüyorum! İmza: Eczacı...

Tüm meslektaşlarıma saygılarımı sunarım. Daha huzurlu, daha mutlu, daha sağlıklı bir eczacılık geleceği temennilerimle...

